

18. Ospravedlnění vírou v Krista

Ospravedlnění je Boží čin a Boží dar, skrze který Bůh prohlašuje pokání činícího hříšníka za spravedlivého. Je pravým opakem odsouzení. Řím 5,16 Ospravedlnění vírou v Krista je velkou základní spasitelnou pravdou.

I. BOŽÍ SPRAVEDLNOST A BOŽÍ ZÁKON

Zákon neboli právo hraje nesmírně důležitou roli v království Božím. Pouze dokonalá a pokorná poslušnost Božích zákonů zajišťuje dokonalou harmonii, pořádek a soulad ve vesmíru. Kde není respektován zákon, tam dochází k chaosu, neštěstí a smrti.

1. Spravedlnost a soud jsou základem Božího trůnu. Žalm 89,15

Mravní zákon, který je výrazem Božího charakteru, byl, je a bude normou Boží spravedlnosti.

- Nebeské bytosti jsou vázány poslušností zákona. Vědomá, dobrovolná a z lásky vyplývající poslušnost andělů je podstatou duchovního souladu nebes. Písmo označuje anděly jako poslušné bytosti. Žalm 103,20.21 Andělé jsou duchovní, dokonalé, rozumné a spravedlivé bytosti. Dokonale respektují Boží řády.

- Lidé jsou rovněž vázání poslušností zákona. Obyvatelům země už na začátku byly dány vznešené normy života a chování, které byly podmínkou trvalého lidského štěstí.

- Vykoupení na nové zemi budou rovněž poslušní Boží vůli. Nikdo z nich se neuchýlí od Božího zákona, který bude na věky závazným v království Božím a bude zárukou pořádku, pokoje a trvalého štěstí. "Země naplněna bude známostí Hospodina, tak jako vodami moře naplněno jest." Iz 11,9b

- Cílem plánu spasení je navrácení se k prvnímu bezhříšnému stavu, k dokonalé harmonii na nebi i na zemi. Ef 1,10

2. Neschopnost hříšníka dosáhnout spravedlnosti

a) Duchovní stav lidstva po pádu popisuje Pavel v epistoletě Římanům. Ukazuje stav pohanů i židovského národa.

- Pohané popírají existenci Boha-Stvořitele. Řím 1.18-20 jsou nevděční a pyšní, v. 21.22 Jsou zastánci polytheismu a vytvořili si vlastní kultury. v. 23-25 Pozorujeme při nich úpadek mravní (v. 26-28) i duchovní (v. 29-32).

- Stav Židů byl neméně smutný. Byla tu konfesijní samolibost a pohrdání druhými (Řím 2.17-20). klamání (v. 21.22). přestupování zákona a nevěra (v. 23. 24), formalismus a legalismus (v. 25-29). Pavel praví zřetelně, že všichni, Židé i pohané, jsou "pod hříchem". Řím 3,9

- V poslední době před příchodem Kristovým je situace ještě horší. 1 Tim 4.,1-3; 2 Tim 3.1-5

- Ve světle Božího zákona se celé lidstvo nachází ve stavu hříchu a zasluhuje věčné odsouzení, smrt. Řím 6,23

b) Neschopnost hříšníka dosáhnout spravedlnosti skrze zákon.

Dokonalé zachovávání všech Božích ustanovení by muselo zasáhnout všechny oblasti jeho života. Nesměl by se dopustit nejmenšího přestupku slovem, skutkem ani myšlenkou. I nejmenší přestoupení má totiž za následek smrt.

- Dle Písma hříšný člověk se nemůže ve své síle stát spravedlivým. "Může snad mouřenín změnit svou kůži nebo levhart svou skvrnitost? Jak vy byste mohli jednat dobře, když jste se naučili páchat zlo?" Jer 13.23 "Zasluhujeme Boží hněv" Ef 2,3), jsme "mrtví ve vinách a hříších" (v. 1.2) člověk nemůže ve vlastní síle učinit zadost svatému zákonu Božímu.

- Kdyby snad někdo vzhledem k mimořádnému intelektu a síle vůle se vznesl na velké výšiny ducha, neudržel by se na výšinách po celý život. Hříšní lidé nemohou ve své síle dosáhnout stupně dokonalosti. Ne nadarmo praví Písmo, že "není spravedlivého ani jednoho" (Řím 3.10): kdo tvrdí, že hříchu nemá, prostě nemluví pravdu (1Jan 1,8-10).

c) Máme-li tedy dosáhnout spravedlnosti, musíme se obrátit jinam než k sobě a ke stvořeným bytostem.

Ap. Pavel vysvětluje stručně, jak a skrze co můžeme být jedině ospravedlněni: "Spravedlnost totiž Boží skrze víru v Ježíše Krista ... Spravedliví pak učinění bývají darmo, milostí Jeho. skrze vykoupení, kteréž se stalo v Kristu Ježíši." Řím 3.22.24

II. BOŽÍ MILOST

1. Význam slova "milost". Naše české "milost", hebrejské "chen" nebo "dressed", řecké "charis", latinské "gratia" ve smyslu činném znamená přichylnost vyššího k nižšímu nebo dar udělený někomu bez jeho předchozích zásluh. Ve smyslu přijímání znamená mít něčí přízeň, vlastnit něčí dar. Má také význam Boží moci (dynamis) působící v člověku. Ve smyslu právním je legálním aktem omilostnění čili ospravedlnění. Jiným aspektem slova "milost" je dar, uschopnění, charisma.

2. Zdrojem milosti je "Bůh všelike milosti" (1 Petr 5,10) a "trůn milosti" (Žid 4,16). Písmo mluví o "milosti našeho Boha" (Juda 4.), o "milosti Kristově" (Gal 1,6) i o "Duchu milosti" (Zach 12,10; Žid 10,29).

3. Milost je také podstatou tajuplného plánu spasení. Obsahuje základní části tohoto plánu: zjevení, vykoupení, smíření, posvěcení, spasení a obnovu všech věcí. Tit 2. 11-13 Milost vyplývá z nekonečné Boží lásky. Jan 3.16

4. Řešení problému milosti a spravedlnosti. Spravedlnost Boží žádá smrt přestupníka, milosrdenství Boží žádá jeho omilostnění. Je-li hříšník omilostněn, činí se zadost Božímu milosrdenství, ale narušena je zásada spravedlnosti. Naopak, je-li hříšník potrestán, činí se zadost Boží spravedlnosti.

- Láska Boží nalezla řešení v plánu spasení. Syn Boží Ježíš Kristus se stal člověkem. Učinil zadost svatému zákonu Božímu svou smrtí za lidstvo. Milosrdenství Boží nalezlo své uskutečnění rovněž v Kristu. Iz 53,3-6 Na tohoto Beránka Božího poukazoval Jan Křtitel (Jan 1.29.36) i apoštol Petr (1 Petr 1.18.19).

- Bůh neučinil žádnou změnu ve svém neměnném zákoně, nezměnil pořádek věcí a neuchýlil se od spravedlivé sankce, práva. Díky dobrovolné smrti Kristově zvítězila Boží spravedlnost. Smrt Božího Syna znovu potvrdila, že zákon Boží je "svatý" (Řím 7,12), "Boží rozkazové nepohnutelní" (Žalm 111,7) a že "odplata za hřích je smrt" (Řím 6,23). Na svém nejmilejším Synu Pán Bůh dokázal svou spravedlnost i milosrdenství. Jako skrze Adama přišla na všechny vina k odsouzení, tak skrze Pána Ježíše přišla milost k ospravedlnění. Řím 5.18

- Pavel vidí celé dílo Kristovo při sobě jako dílo Boží milosti. Jak překrásně a povzbudivě zní jeho životní krédo: "Milostí Boží jsem to, což jsem!" 1 Kor 15.10

III. OSPRAVEDLNĚNÍ VÍROU V KRISTA

Jak může být hříšný člověk ospravedlněn? On ví, že ve své lidské síle nedosáhne spravedlnosti. Přesto musí zaujmout určitý postoj.

1. Duchem Božím obvinění Židé se o letnicích tázali Petra: "Co máme činiti, muži bratři?" Petr jim odpověděl: "Pokání čiňte!" Sk 2.37.38 To první, co kázal Jan Křtitel i sám Pán Ježíš, bylo: "Čiňte pokání!" Mat 3.1.2: 4.17

- Činit pokání znamená v první řadě vyznat své hříchy a uznat svou bezmocnost. Chce-li být hříšník osvobozen od svého bolestného pocitu viny a otroctví, musí podstoupit bolestnou cestu: musí se pokořit, obvinít se před Bohem a vyznat své hříchy, ztotožnit se s marnotratným synem a volat: "Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou." S publikánem se neodvažuje zvednout oči, bije se v prsa a volá: "Bože, buď milostiv mně hříšnému!" Luk 15.21; 18.13 Publikán odešel ospravedlněn z chrámu (v. 14), farizeus nikoli. Publikán se neospravedlňuje před Bohem. Nic nezamlčuje. Jeho vyznání není prázdné a anonymní uznání nespecifikovaných chyb. Jmenuje své hříchy do jednotlivostí. A podle toho, jak je jmenuje, vystupují před jeho zraky v celé své závažnosti a hrůze. On se chce od nich nejen odloučit, ale bude se ze všech svých sil snažit, aby už více do nich neupadal. Jeho vyznání je upřímné. Je také ochoten přijmout zasloužený trest.

- Kdo vyznává svá přestoupení a opouští je, dojde milosrdenství. Př 28.13 Těžce zhřešivší David vyznává své hříchy v Žalmu 51., který dýše duchem marnotratného syna i publikána. Je však zajímavé, že ve stejném duchu se modlili ctnostný Daniel i Nehemiáš kteří se ztotožňovali s hříšným lidem. Vykazovali však téhož ducha pokory, závislosti na Pánu Bohu a důvěry k němu jako David nebo publikán, ačkoli žili čistým životem.

- Upřímnost vyznání je pak úzce spjata se snahou nahradit, pokud je to možné, škody, které způsobil jejich hřích. Každý hřích, který je urážkou Boha, musí být nejdříve vyznán Bohu. Hřích proti bližnímu má být vyznán bližnímu a podle možnosti napraven. Jsou to někdy bolestné kroky, které však vedou pokání činícího člověka k pokoře a k požehnané jistotě odpuštění ze strany poškozených bližních. - Přitom musí být srdce pokání činícího člověka ochotno odpustit i chyby bližních. Pán Ježíš jasně říká, že neodpouštějícím Bůh neodpustí jejich pády. Mat 6.12.14-15

- Upřímné vyznání hříchů tvoří jeden z nejdůležitějších prvků křesťanského náboženství. Ono uvádí věřícího do rodiny vykoupených, těch, kterým bylo odpuštěno pro zásluhy Ježíše Krista, vybojované na dřevě kříže.

2. Hříšník musí věřit, že mu Bůh odpustil všechny hříchy pro zásluhy Pána Ježíše.

Žalářník ve Filippis se tázal apoštolů: "Páni, co já mám činiti, abych spasen byl?" Sk 16.30 Odpověď byla stručná a jasná: "Věř v Pána Ježíše Krista a budeš spasen ty i dům tvůj."

- Nestačí jen hříchy vyznat, ale třeba cele důvěřovat Bohu a jeho zaslíbením. Spasitel řekl: "Toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven." Jan 6.37 Bůh je ochoten odpustit nám sebevětší hříchy a očistit nás. Iz 1.18 Jan, miláček Páně, nás ujišťuje o této ochotě. 1Jan 1,9 Izaiáš tklivými slovy vyjadřuje totéž. Iz 43.25

- Vzorem je Abraham. který "uvěřil Bohu a počteno mu to bylo za spravedlnost." Řím 4.3: 1Moj 15.6

3. Adventní lid nemá zdůrazňovat jen platnost zákona Božího a zvěstovat hodinu soudu, ale zvláště zdůrazňovat víru v Pána Ježíše. Zj 14.12 Nesmíme spoléhat na to, že lidé byli s vírou v Krista namnoze seznámeni. Tato pravda byla u některých církví zkrslena záslužnictvím svatých nebo "lacinou milostí"; jiní ji vůbec nepoznali.

- Adventní průkopníci kázali o tzv. spravedlnosti připočtené (imputed righteousness) a o spravedlnosti sdílené (imparted righteousness). V této studii mluvíme o připočtené spravedlnosti. Přijmeme-li nabízenou milost, je nám Kristova spravedlnost připočtena, to znamená, že je připsána k našemu dobru. Navzdory našemu hříchu a našim pádům jsme považováni za spravedlivé, protože nebeský Otec se na nás dívá přes zásluhy Ježíšovy.

Někteří lidé se domnívají, že nejdříve musejí Bohu dokázat, že se jejich život změnil, než by mohli uvěřit, že je Bůh přijal a připočetl jim svou spravedlnost. To je velmi nesprávný názor. Pohledme na příběh ochrnutého člověka v Bethesdě. Jan 5.2-9 Tento ubohý trpěl byl bezmocný. Neužíval svých nohou po třicet osm let. Když mu Pán Ježíš přikázal, aby vstal, vzal své lože a chodil, uvěřil Kristovu slovu, vstal a chodil. Tak i my musíme věřit, že nás Kristus ospravedlnil. Nestačí věřit v Krista, musíme věřit jemu.

- Přijetí Kristovy spravedlnosti není složité. Jde v první řadě o to uznat, že jsme nečistí a všechny spravedlnosti naše jsou jako roucho ohybné. Iz 64,6 Pak přijmeme vírou roucho Kristovy spravedlnosti, za které jsme pokorně vděční.

- Nesmíme čekat, až budeme dokonalí, abychom mohli přijít k Pánu Ježíši. Smíme k němu přijít takoví, jací jsme, on nás přijme a postupně nás povede k dokonalosti.

Příkladem přijetí připočtené spravedlnosti je pokání činící lotr po Kristově pravici na kříži. Luk 23.40-43 On neměl ani možnost napravit své chyby. Uvěřil celým srdcem v Pána Ježíše, že mu byly hříchy odpuštěny a bude s ním jednou v ráji. Kdo přijal vírou Kristovu spravedlnost, je před tváří Boží spravedlivý, jako kdyby nebyl nikdy zhřešil. Není spravedlivý proto, že by byl takový ze své síly a pro nějaké své zásluhy, ale proto, že přijal nabízenou milost Boží v Ježíši Kristu.

Závěr:

Jsme ospravedlněni zdarma. milostí skrze krev Kristovu, což si přivlastňujeme vírou v zásluhy jeho oběti na Golgotě. Bůh je původcem ospravedlnění hříšníka; Boží láska je zdrojem: smrt Krista, jehož krev učinila zado st požadavkům zákona, je prostředkem; víra hříšníka, který si přivlastňuje zásluhy Kristovy, je podmínkou. "Ospravedlnění tedy jsou z víry, pokoj máme s Bohem skrze Pána našeho Jezukrista." Řím 5.1

